

MÄÄRUS

Viimsi

12. märts 2024 nr

Viimsi vallas avalikult kasutataval maa-alal kaubanduse korraldamise nõuded ja kord

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse 22 lõike 1 punkt 36⁷ alusel.

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Käesolev määrus sätestab tänava- ja kandekaubanduse nõuded ja korra Viimsi valla haldusterritooriumi avalikult kasutatavatel maa-aladel.
- (2) Määrust ei kohaldata ajutiste müügikohtade paigaldamisele avalikel üritustel ja spordisündmustel, mis toimuvad avaliku ürituse loa alusel.

§ 2. Terminid

Käesolevas määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) kaubandustegevus – avalikult kasutataval maa-alal toimuv tänava- ja kandekaubandus või teenuste osutamine;
- 2) tänavakaubandus – kauba või teenuse müük kaupleja poolt paigaldatud ajutiselt müügikohalt (nt müügiletilt, müügihaagiselt või autost, müügiautomaadist, müügikärult jmt);
- 3) kandekaubandus – kauba müük, mis toimub käest, käsikorvist, kandelaualt või muust kaupleja poolt kantavalt inventarilt ning kus kaupleja peatub kauba müügiks ostjale;
- 4) kaupleja – füüsiline või juriidiline isik, sealhulgas avalik-õiguslik juriidiline isik, kes tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema majandus- või kutsetegevusega;
- 5) otsekaubandurands – kaubandustegevuse eriliik, millise puhul saaduste kasvataja või tootja teostab tarbijale müüki ilma vahendajata;
- 6) kõrvalkulud – täiendavad kulud kaubanduse korraldajale, mis kaasnevad kaupleja tegevusega müügikohal (näiteks elektrienergiakulud, vee- ja kanalisatsioonikulud, jäätmeveokulud jms);
- 7) kõrvalkohustused – täiendavad müügiala kohustused (näiteks ala koristus, korrashoid, hooldus).

§ 3. Müügikoha üldnõuded

- (1) Tänavakaubandus toimub läbi müügikoha, kus pakutakse kaupu või teenuseid.
- (2) Tänavakaubanduses ei ole lubatud kauba paigutamine tänavakattele, haljasalale, tänavamööblile või avalikus ruumis asuvale väikevormile.
- (3) Müügikoht peab vastama järgmistele nõuetele:
 - 1) inventar ja mistahes esemete paigutus ei tohi takistada liiklust ega piirata liiklejate nähtavust või kitsendada nende käiguruumi (sh ei ole lubatud paigaldada jalgteel teeprojektiis selleks mitte ette nähtud kohta müügiautomaate ja luua müügialasid);

- 2) peab sobituma oma välimuselt, kujunduslikult ning paigutuselt ümbritsevasse keskkonda, parklas asuv klientide ala tuleb eraldada tähistusega ja ohutult piirata ning samuti tuleb arvestada teenuse pakkumise asukohta, ohutust, nähtavust, ligipääsetavuse nõudeid;
 - 3) ei tohi takistada teede hooldamise kohustuste või heakorranõuete täitmist;
 - 4) ei tohi segada korraldatavate avalike ürituste läbiviimist;
 - 5) peab olema müügivälisel ajal sellisena paigutatud, et välistatud on tuulega esemete ja inventari laiali kandumine ja kasutusele on võetud piisavad meetmed müügikoha lõhkumise või omavolilise ümberpaigutamise vastu;
 - 6) müügikoha vahetusse lähedusse või ümbrusesse ei ole lubatud ladustada tühje kaubakaste ja kaubaaluseid, taarat, pakendeid jms;
 - 7) müügikohas või selle vahetus läheduses on inventar jäätmete liigiti kogumiseks;
 - 8) müügiperioodi lõppemisel on kauplejal kohustus taastada müügikoha paigaldamisele eelnenud olukord.
- (4) Kaupleja peab korraldama müügikohas heakorra eeskirja ja Viimsi valla jäätmehoolduseeskirja täitmist ning tegema avalikult nähtavaks kaupleja ärinime või müüja nime ja kontaktandmed, samuti kauba ja teenuse nimetused ning müügihinnad.
- (5) Müügikohaga seotud kulud, kõrvalkulud ja kõrvalkohustused on kaupleja kanda.
- (6) Tänavakaubandus on keelatud Viimsi valla avalike laste mängu- ja spordiväljakute läheduses (30 m raadiuses välispiirist) ning bussipeatustes (sh ootekoja ja bussi peatumise vahelisel alal). Nimetatud piirangut ei ole kohustust rakendada ranna-alal.

§ 4. Valla kinnistul asuva müügikoha kasutusse andmine

- (1) Viimsi valla omandis asuval kinnistul müügikoha (edaspidi valla müügikoht) kasutusse andmine toimub läbi enampakkumise või otsustuskorras, kus alghinnaks on ruutmeetri kohta maa maksustamishind, mida vallavalitsus võib täpsustada sõltuvalt asukohast ja tegevusest.
- (2) Talu- ja aiasaaduste, käsitöötoodete, taimede ja muude sarnaste väiketootjate toodangu ja talukaupadega otsekaubanduse korras kauplemiseks antakse müügikoht kasutusse tasuta.
- (3) Valla müügikohad antakse kasutusse enampakkumise teates või vallavalitsuse korralduses ettenähtud tähtajani, kuid mitte kauem kui jooksva aasta viimase päevani.
- (4) Vallavalitsusel on õigus valla müügikoha kasutusse andmisel kehtestada täiendavaid tingimusi, sh müügikoha kujundusele, inventarile ja visuaalsele väljanägemisele, samuti teenindusalale ja kasutatavale inventarile (piirded, lauad-toolid jms) ning inventari asukohale.
- (5) Vallavalitsusel on õigus kehtestada tänavakaubanduseks ala kasutusse andmiseks eraldi lepinguvorm või tüüptingimused.
- (6) Kaupleja püsivas tegutsemiskohas hooajalise tegevuse laiendamisel ja korras reguleerimata küsimustes juhindutakse Viimsi vallavara valitsemise korrast.

§ 5. Valla müügikoha kasutusse andmine enampakkumise läbi

- (1) Valla müügikoha kasutusse andmise enampakkumine (edaspidi enampakkumine) viiakse läbi kord kalendriaastas.
- (2) Ranna-aladel asuvad kauplemisalad antakse kasutusse läbi enampakkumise.
- (3) Enampakkumisel vallavalitsus oma korraldusega määrab:
 - 1) müügikoha andmed;
 - 2) alghinna;
 - 3) enampakkumise tingimused (algus, lõpp, nõuded müügikohale jmt);
 - 4) nõutavad dokumendid;

5) vastutavad isikud.

(4) Enampakkumisel osutub edukaks kõrgeima hinna pakkunud pakkuja. Võrdse hinna korral selgitatakse võitja liisuheitmise teel.

(5) Enampakkumise võitja saab tänavakaubanduse loa vallavalitsuse korralduse alusel.

(6) Loa alusel sõlmib korralduses volitatud isik enampakkumise võitjaga lepingu 10 päeva jooksul peale enampakkumise tulemuste teatavakstegemist. Lepingu sõlmimata jätmisel 10 päeva jooksul loetakse võitja loobunuks ning pakutakse lepingut teisele kohale jäänud pakkuja.

(7) Enampakkumise nurjumisel uut enampakkumist jooksval aastal ei ole kohustust korraldada ning vallavalitsus menetleb edaspidi valla müügikoha kasutusse andmist otsustuskorras.

§ 6. Valla müügikoha kasutusse andmine otsustuskorras

(1) Vallavalitsus võib anda valla müügikoha kasutusse kaupleja taotluse alusel otsustuskorras juhul kui:

- 1) enampakkumine nurjus (sh § 5 lõikes 2 nimetatud juhul);
- 2) kaupleja esitab taotluse müügikoha jaoks alal, mis ei olnud enampakkumisel;
- 3) müügikohta soovitakse talu- ja aiasaaduste, käsitöötoodete, taimede ja muude sarnaste väiketootjate toodangu ja talukaupadega otsekaubanduse korras kauplemiseks.

(2) Taotlus peab sisaldama järgmist infot:

- 1) kaubeldav kaup või teenus;
- 2) vajadus piirkonnas vastava kauba või teenuse järele;
- 3) müügitegevuse ja -koha kirjeldus (kujundus, ligipääsetavus, lahtiolekuaeg);
- 4) müügikoha kasutamise periood;
- 5) kaupleja vastutava isiku kontakt.

(3) Vallavalitsuse vastutaval struktuuriüksusel on õigus tagastada taotlus või keelduda ala kasutusse andmisest, kui taotlus ei vasta käesolevas määruses toodud nõuetele, on kasutuses, hõivatud kestvussündmusega või kavandatav tegevus ei sobi piirkonda ning kogukondlike normidega ja võib põhjustada liiklusohtlikke olukordi.

(4) Vallavalitsuse vastutaval struktuuriüksusel on õigus nõuda taotluse juurde täpsustavat infot, jooniseid või liikluskorraldusskeeme, kui see tulenevalt taotluse sisust osutub vajalikuks.

(5) Vallavalitsus annab müügikoha kasutusse otsustuskorras korralduse alusel. Korralduses tuuakse välja põhjendused valla müügikoha kasutusse andmiseks, samuti vajadusel täpsustatakse valla müügikoha ja kauplemise tingimusi ning muid andmeid.

§ 7. Kandekaubandus

(1) Kandekaubanduse puhul on vajalik vallavalitsust kui ametiasutust e-posti vahendusel teavitada. Kandekaubandus on lubatud peale vastavasisulise teavituse esitamist, juhul, kui vallavalitsus ei ole 1 tööpäeva jooksul keelduvalt vastanud või täiendavat infot nõudnud.

(2) Teavitusele tuleb lisada vähemalt kaubanduse läbiviija nimi, kontakt, kandekaubanduse piirkond, periood ja kandekaubanduse korras müüdava kauba info.

(3) Kandekaubanduses on lubatud müüa järgmisi kaupu:

- 1) raamatud, ajalehed ja ajakirjad;
- 2) lilled;
- 3) jäätis;
- 4) suhkruvatt;

- 5) alkoholivabad joogid v.a energijaogid;
- 6) pakendatud maiustused ja snäkid ning pakendatud pagaritooted;
- 7) värsked marjad ja puuviljad.

(4) Vallavalitsuse vastutav struktuuriüksus võib täiendavalt lubada kaubelda käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatata kaupadega, mille müügile ei ole õigusaktides seatud piiranguid. Selleks tuleb kandekaubanduse läbiviijal esitada vallavalitsuse vastutavale struktuuriüksusele käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teavitusele lisaks täiendavad andmed ja põhjendused määruses nimetatata kaupade kandekaubanduseks.

(5) Määruses loetlemata kaupade müügisoovi korral tuleb kandekaubanduse läbiviijal oodata ära vallavalitsuse vastutava struktuuriüksuse kooskõlastus.

(6) Kandekaubanduse korraldaja peab täitma järgmisi nõudeid:

- 1) ostja suhtes tuleb olla viisakas ja vältida agressiivset müügitehnikat;
- 2) müügitegevust tuleb läbi viia häid kaubandustavasid arvestades ja käituda ostja suhtes ausalt;
- 3) kauba ja teenuse müügil tuleb jälgida õigusaktides kehtestatud nõudeid;
- 4) kauba ja teenuse müügil tuleb tagada vastavus õigusaktides kehtestatud nõuetele;
- 5) kandekaubanduse läbiviimisel ei tohi takistada liiklust (sh jalakäijad) ega piirata liiklejate nähtavust;
- 6) kandekaubanduse läbiviimisel ei tohi kahjustada haljasalasid.

§ 8. Järelevalve

(1) Kaubandustegevuse üle teeb järelevalvet Viimsi Vallavalitsus.

(2) Riiklikku järelevalvet seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle teevad vastavas seaduses või õigusaktis määratud asutused või ametiisikud.

§ 9. Rakendussätted

(1) Määrus avaldatakse Viimsi valla veebilehel.

(2) Käesolev määrus jõustub 1. aprillil 2024.a.

(allkirjastatud digitaalselt)

Atso Matsalu
vallavolikogu esimees

Eelnõu esitaja: Viimsi Vallavalitsus

Eelnõu koostaja: haljastus- ja heakorrasteenistuse juhataja Allar Lehtsalu, heakorra vanemspetsialist Kristjan Järv ning abivallavanem Alar Mik

Kooskõlastanud:

Aslan Liivak
jurist

Alar Mik
abivallavanem

Taavi Valgmäe
ehitus- ja kommunaalosakonna
juhataja

Seletuskiri

Viimsi Vallavolikogu määruse eelnõu
„Viimsi vallas avalikult kasutataval maa-alal
kaubandustegevuse korraldamise kord“ juurde

1. Sissejuhatus

Käesoleva määruse eelnõu koostamise eesmärk on määrata kindlaks tänava- ja kandekaubanduse nõuded ja kord Viimsi valla haldusterritooriumil asuvatel valla omandis olevatel avalikult kasutatavatel maa-aladel. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 6 lõige 1 sätestab, et omavalitsusüksuse ülesanne on korraldada vallas või linnas sotsiaalteenuste osutamist, sotsiaaltoetuste ja muu sotsiaalse andmist, eakate hoolekannet, kultuuri-, spordi- ja noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust, ruumilist planeerimist, valla- või linnasisest ühistransporti ning valla või linna teede ehitamist ja korrashoidu, kui need ülesanded ei ole seadusega antud kellegi teise täita. Seega on määruse eesmärk Viimsi vallale kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõikes 1 toodud ülesannete tulemuslikuma täitmisega.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 22 lõike 1 punkt 36⁷ kohaselt avalikult kasutataval maa-alal kaubanduse korraldamise nõuete ja korra kehtestamine on vallavolikogu ainupädevuses.

Kaubandustegevuse all käesoleval juhul mõistetakse majandustegevusest, millele kohalduvad majandustegevuse üldnormid (MSÜS), korrakaitse seadus (edaspidi KorS), võlaõigusseadus (edaspidi VÕS) ning erinormid konkreetset valdkonda reguleerivates seadustes, näiteks alkoholiseadus (edaspidi AS), tubakaseadus (edaspidi TubS), toiduseadus (edaspidi ToiduS), toote nõuetele vastavuse seadus (edaspidi TNVS), tarbijakaitse seadus (edaspidi TKS), rahvatervise seadus (edaspidi RTerS). Kaubandusel on oluline osa kohaliku omavalitsuse üksuse tegevuses kohaliku elu korraldamisel, küsimuste lahendamisel, sh kohaliku omavalitsuse korraldamise seaduse ja KorSi rakendamise kontekstis.

Kauba ja teenuse mõisted tulenevad TKS § 2 lõike 1 punktist 3 ja 4, mille kohaselt kaup on pakutav, müüdav või muul viisil turustatav asi või õigus. Teenus on aga pakutav, osutatav või muul viisil turustatav hüve, mis ei ole kaup, või muu pakutav või tehtav sooritus.

Kaupleja mõiste tuleneb TKS § 2 lõike 1 punktist 2, mille kohaselt kaupleja on füüsiline või juriidiline isik, sealhulgas avalik-õiguslik juriidiline isik, kes tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema majandus- või kutsetegevusega.

Eelnõu puhul on tegu olemuslikult põhiseadusliku ettevõtlusvabaduse piiramisega ning siin on tähtis jääda lubatud diskretsiooni piiresse. Oluline piirangu põhimõte tuleneb ka Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 31. Siinkohal on Riigikohus leidnud oma lahendis RKPJKo 3-4-1-3-02, p 14 üldpõhimõttena, et ettevõtlusvabaduse piiramiseks piisab igast mõistlikust põhjusest. Põhjus peab aga johtuma avalikust huvist või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse vajadusest, olema kaalukas ja enesestmõistetavalt õiguspärane. Mida intensiivsem on ettevõtlusvabadusse sekkumine, seda mõjuvamad peavad olema sekkumist õigustavad põhjused.

Siinkohal ongi seadusandja näinud ette ettevõtjatele piirangute kehtestamise võimaluse tänavakaubanduse osas. Seadusandja on määratlenud kohaliku omavalitsuse pädevust

piirangute kehtestamise territooriumi ja ulatuse osas, mis tuleneb KorS § 55 lg 1 punktist 4. Selle kohaselt ei tohi avalikus kohas pakkuda isikut häirival viisil talle kaupa või teenust ega häirival viisil kerjata. Avaliku koha määratlus tuleneb KorS §-st 54, mille kohaselt avalik koht on määratlemata isikute ringile kasutamiseks antud või määratlemata isikute ringi kasutuses olev maa-ala, ehitis, ruum või selle osa, samuti ühissõiduk.

Eelnõu puhul on Viimsi vald lähtunud KorS § 54 võimalusest sätestada kogu valla haldusterritooriumil tänavakaubanduse regulatsioon. Siinkohal on lisaks avalikule ruumile Viimsi vallal ka asjaõigusest tulenevad omanikuõigused valitseda temale kuuluvat maa-ala ning ise otsustada, kas annab müügikoha kasutusse lepingu, otsuse vmt alusel. Eelnõuga ongi ettenähtud enampakkumise ning otsustuskorra võimalused seda teha. Üldises korras jääb jätkuvalt kehtima Viimsi vallavara valitsemise kord, mida käesolev kord täpsustab hooajalise ajutise kaubanduse eesmärgil. Muutes seeläbi hooajalise kaubandustegevuse menetlemise kiiremaks ja seeläbi ettevõtjasõbralikumaks.

Üldine järelevalve toimub vallavalitsuse poolt KorS § 57¹ p 2 alusel. Lisaks sätestab kaupleja vastutuse TKS § 68, mille lõike 1 kohaselt füüsilist isikut võib trahvida 200 trahviühikuga ning lõike 2 kohaselt juriidilist isikut kuni 3200 euroga, kui kaup ei vasta nõuetele. Nimetatud trahvide tegemise pädevus on tulenevalt TKS § 75 lõike 1 punktist 3 vallavalitsusel.

Täiendavalt kohalikule omavalitsusele üldist riiklikku järelevalvet kaubandustegevuse üle teostavad riiklikud asutused nagu Terviseamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Keskkonnaamet, Transpordiamet jne.

2. Eesmärgid

Eelnõu eesmärgiks on tagada Viimsi vallas tänava- ja kandekaubanduse korraldamise põhimõtted, kus arvestatakse avalikku keskkonda ning ohutust ning eesmärki korraldada seda tegevust kaaskodanikke võimalikult vähe häirival viisil. Teha vallale kuuluva või avalikult kasutatava maa-ala peal kaubandustegevuse lubade andmise menetlus kiiremaks ning samas tagada ettevõtjatele läbipaistev ja selge võimalus konkureerida müügikohtadele või kaubandustegevuse läbiviimisele.

3. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu § 1 on sätestatud määruse reguleerimisala. Vastavat regulatsiooni vallas varem ei kehtinud ning lähtuti Viimsi vallavara valitsemise korrast ja igat soovi käsitleti eraldi ning menetlus otsustuskorras suures osas pidanuks toimuma volikogu kaudu, mis hooajalise kaubandustegevuse puhul sisuliselt kaotab ettevõtja jaoks võimaluse tegelikult soovitud hetkel kiiresti nõudlust tekitanud teenust või kaupa pakkuda. Määrusega on oluliselt selgemaks tehtud avalikult kasutataval maa-alal kaubanduse korraldamine ja samuti loob see uusi võimalusi lihtsustatud korras ettevõtlusega tegelemiseks. Määruse reguleerimisalas on välja toodud ka asjaolu, et antud määrust ei kohaldata ajutiste müügikohtade paigaldamisele avalikel üritustel ja spordisündmustel, kui kaubandustegevus toimub avaliku ürituse loa alusel. Sellega välistatakse ülereguleeritus. Käesoleva määrusega reguleerimata küsimustes juhendatakse endiselt Viimsi vallavara valitsemise korrast.

Eelnõu §-s 2 defineeritakse otse määruses terminid, mis aitavad paremini mõista ja rakendada määrust ning mõista regulatsiooni sisu ja piiritletust.

Eelnõu §-s 3 on toodud välja üldnõuded müügikohale ning selgitatud, et tänavakaubandus toimub läbi müügikoha ning kirjeldatud müügikoha üldnõudeid. Paragrahvis on kirjeldatud asukohad, millistel ei ole lubatud tänavakaubandust ja müügitegevust läbi viia. Nii ei tohi kaupa paigutada tänavakattele, haljasalale, mööblile ja avalikus ruumis asuvatele väikevormidele. Põhjuseks asjaolu, et kaubad tänavakattel võivad takistada liiklemist, samuti võib sinna komistada. Teiseks aga ei tohi kaupade ja teenuste pakkumine hõivata tänavamööblit nt pinke, mis on mõeldud liiklejatele puhkamiseks, samuti ei ole ka sobiv kasutada väikevormi kauba laotamiseks, millel on oma esteetiline eesmärk. Lisaks on kaubandustegevus piiratud 30 m elementide ja rajatiste välispiirdest mh mängu- ja spordiväljakutest, et hoiduda mainitud aladel aktiivsest müügitööst ja tagada puhkeotstarbeliste alade sihtotstarbeline kasutus. Samuti pole lubatud müügitegevus bussipeatustes, et tagada ühistranspordiga liikuvate inimeste häiringute vaba liikumine ning turvalisus. Erandina on kehtestatud eelnõus ranna-ala piirkond, kus müügitegevust võib lubada mängu- ja spordiväljakutele lähemale kui 30 meetrit, kuna ranna-alal on eelmainitud alad üksteisele suhteliselt lähedal ja moodustavad tiheda võrgustiku.

Kõigile kauplejatele kehtib ka üldine nõue, et peavad hoidma müügikohas heakorda ning katma selle müügikohaga seonduvad kulud ning kohustused.

Eelnõu §-s 4 on kirjeldatud Viimsi vallale kuuluval kinnisasjal asuva ala kasutusse andmine, milline toimub, kas kaupleja taotlusest ajendatuna otsustuskorras või läbi vallavalitsuse poolt korraldatud enampakkumise. Välja on toodud, et tänavakaubanduse müügikoha minimaalne maksustamishind ruutmeetri kohta kujuneb maa maksustamishinnast, mida vallavalitsus võib täpsustada (vähendada või suurendada) sõltuvalt asupaigast. Sellisena on tagatud ka alghinna või hinnaootuse läbipaistvus, sest maksustamishind on avalik teave.

Toetades ja eelisarendades talu- ja aiasaaduste, käsitöötoodete, taimede ja muude sarnaste väiketootjate toodangu ja talukaupadega otsekaubanduse korras kauplemist, antakse ala O.T.T. (otse tootjalt tarbijale) kauplemisplatvormi korral kasutusse otsustuskorras ja tasuta.

Tänavakaubanduse müügikoht antakse kasutusse tähtajani, mis on ettenähtud enampakkumise teates või vallavalitsuse otsuses, kuid mitte kauem kui jooksva aasta viimase päevani (s.o. 31.12). Tänavakaubanduseks ala kasutusse andmisel kasutatava lepinguvormi või tüüptingimuste kehtestamise õigus on antud vallavalitsusele, mis võimaldab vajaduse korral kehtestada eraldi lepinguvormi ja tüüpsed tingimused (maksetingimused jms). Samuti on kirjeldatud vallavalitsuse õigust seada kaubandustegevusele kõrvaltingimusi (nt ajaline piirang vms). Lisaks on ettenähtud, et juhul kui käesolevas eelnõus on küsimus reguleerimata, siis tuleb juhinduda Viimsi vallavara valitsemise korrast.

Eelnõu § 5 reguleerib müügikoha kasutusse andmist enampakkumise läbi, kus sätestatakse, et enampakkumised korraldatakse ranna-aladel asuvatele kauplemisaladele, millised alad määratakse iga kord vallavalitsuse korraldusega. Ranna-aladel asuvate kauplemisalade puhul tuleb alati proovida esmajärjekorras anda need kasutusse läbi enampakkumise.

Püsivad tegutsemiskohad hooajaliste tegevuste laiendamiseks on reguleeritud Viimsi vallavara valitsemise korraga. Eelnõu lõige 3 näeb ette vallavalitsuse korralduse sisu enampakkumise korraldamisel. Korralduses tuuakse välja müügikoha andmed, soovitatav alghind, enampakkumise algus, lõpp ja võimalikud tingimused müügikohale, samuti dokumendid, mida enampakkumisel osalev ettevõtja peab esitama ning määrab enampakkumise eest vastutava(d) isiku(d).

Paragrahv reguleerib ka eduka pakkuja väljaselgitamist ning lepingu sõlmimist, milleks on 10 päeva peale enampakkumise võitmist. Kui müügikoha enampakkumine mingil põhjusel nurjub, ei ole kohustust korraldada jooksva aastal uut enampakkumist ning seejärel on võimalik alasid, sh ranna-alasid, anda kasutusse vastavalt eelnõu § 6-le.

Eelnõu § 6 reguleerib müügikoha kasutusse andmist läbi otsustuskorra, kui selleks peaks olema vajadus. Otsustuskorda tohib kasutada ranna-alade puhul üksnes siis, kui see on läbinud enampakkumise, mis on nurjunud. Teiseks võib kaupleja soovida kasutada hooajalise kaubandustegevuse läbiviimiseks alasid, mis ei ole ranna-alal ja mille osas vallavalitsus ei ole täheldanud ka piisavat huvi, et oleks vajadust enampakkumist korraldada. Sellisel puhul lähtutakse kaupleja taotlusest ning tasu puhul lähtutakse maa maksustamishinnast otsuse tegemisel.

Vastavalt kaupleja poolt esitatud taotlusele hindabki siis vallavalitsus taotluse sisu, lähtudes käesolevast korrast, kaupleja taotluses toodud infost ja vajadusest kaubanduse või teenuse järele vastavas piirkonnas.

Toetades ja eelisarendades talu- ja aiasaaduste, käsitöötoodete, taimede ja muude sarnaste väiketootjate toodangu ja talukaupadega otsekaubanduse korras kauplemist, antakse vastava tegevuse läbiviimiseks ala kasutusse otsustuskorras ja tasuta. Vallavalitsusel või vastutaval struktuuriüksusel (milleks täna on ehitus- ja kommunaalosakond) on õigus tagastada taotlus või keelduda ala kasutusse andmisest, nõuda taotluse juurde täpsustavat infot, jooniseid või liikluskorralduskeeme ning korraldusega täpsustada otsustuskorras kasutusse andmise menetlust, tingimusi ning muid andmeid.

Eelnõu §-s 7 on kirjeldatud kandekaubanduse nõuded, kus on välja toodud kaupleja kohustus kandekaubandusest teavitada, lubatud müüdavate kaupade loetelu ning kohustused ja nõuded kandekaubanduse läbiviimiseks. Kandekaubandus on valdavalt teavituse põhine, ja ilma loata – see lihtsustab tegevuse läbiviimist ja teisalt on läbi teavituse kohalikul omavalitsusel teadmine, millistel aladel kandekaubandust teostatakse. Kandekaubanduse puhul menetleb taotlusi ja teavitusi vallavalitsuse vastutav struktuuriüksus, milleks täna on ehitus- ja kommunaalosakond.

Eelnõu § 8 sätestab järelevalve teostamise põhimõtted. Kontrolli kaubandustegevuse üle teostab vallavalitsus. Riiklikku järelevalvet seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle teevad vastavas seaduses või õigusaktis määratud asutused või ametiisikud. KorS § 57¹ punktist 2 lähtuvalt teostab vallavalitsus avalikus kohas käitumise üldnõuete järgimise riiklikku järelevalvet. Avaliku korra alla läheb KorS § 55 lg 1 p 4 kohaselt kaubandustegevus, mille häirivuse määrab kindlaks kohaliku omavalitsuse volikogu lähtuvalt KOKS § 22 lg 1 p 36⁷.

Järelevalvet võib kauba müügi või teenuse osutamise nõuete osas TKS § 75 lg 1 p 3 kohaselt teha vallavalitsus. Lisaks on vallavalitsus TKS § 75 lg 2 p 2 kohaselt ka kohtuväliseks menetlejaks väärtegude puhul, kus on alust kahtlustada tarbija petmist.

Järelevalvet alkoholise joogiga kauplemise üle võimaldab ka alkoholiseadus (AS) vastavalt § 49 lg 4, § 73 p 5, kus ka määratud trahvid kuuluvad kandmisele kohaliku omavalitsuse eelarvesse. Tubakaseaduse § 32 p 3 näeb ette tubakatootega seonduva järelevalve ja menetluse ulatuse vastavalt TubS § 51 lg 2.

Järelevalve menetlusega seonduvalt sätestab KorS § 30 küsitlemise ja dokumentide nõudmise, HMS § 38 haldusorganile õiguse nõuda haldusmenetluse käigus menetlusosalistelt ning muudelt isikutelt nende käsutuses olevate tõendite ja andmete esitamist, mille alusel haldusorgan teeb kindlaks asja lahendamiseks olulised asjaolud.

3. Määruse mõju

Määruse vastuvõtmisel suureneb võimalus vallas ettevõtlusega tegelemiseks ning selle taotlemine muutub lihtsamaks ja vahetumaks. Määruse kehtima hakkamine toob kaasa täiendava majandustulu valla eelarvesse.

4. Määruse jõustumine

Määruse jõustumine on kavandatud 1. aprillil 2024.a.

Koostaja:

Allar Lehtsalu

haljastus- ja heakorrateenistuse juhataja